

TELEGRAFUL ROMAN.

Apere Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la

Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român“, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr pentru fie-care publicare.

Sibiu, 27 Iuliu.

În viața de toate zilele unui cetățean, fie el cât de risipitor și depravat, legea îi poate pune numai un tutor sau curator.

Cu totul tot altmintea a lucrat puterile europene la congresul din Berlin față cu sârmana Bulgarie. Pe când de o parte o au eliberat de sub jugul secular al Turciei, de alte parte o au pus sub curatela a lor șese puteri mari, ca fără consensul lor să nu poată întreprinde nimica. Era de prevădută, că această stare de lucruri nu va putea avea durată și că unei sau altei puteri nu-i va conveni, cum merg și se desvoaltă trebile în Bulgaria. Las, că nu era om înțelept, care să nu fie prevădută, că Rumelia orientală este numai o ficțiune și că bulgarii la cea dintâiu ocaziune vor proclama unitatea Bulgariei, dar tocmai aceasta a silit pe puteri și în special pe Rusia ca să-și manifeste ura și mania față de energeticul și istețul principe al Bulgariei, Alecsandru de Battemberg, și rezultatul manoperei muscălesci s'a dat pe față la 21 August, 1886.

De atunci e un an de zile. Bulgarii vor să creeze nise stări normale, dar când vrea o putere, nu vrea cealaltă și cu deosebire Rusiei se pare că nu-i convine ca în Bulgaria să se pună la cale stări normale și ca țara să se pornească pe calea binelui și a progresului. Încercatu-s'au bieții bulgari să mulcomească pe Rusia, dejositu-s'a principele Alecsandru prin cunoscuta telegramă, ce o a espedat țarului muscălesc, dar toate au rămas înzădar. Rusia voesce cu ori ce preț ca să pescuiască în turbure și așa e de prevădută, că fiind nou alesul principe al Bulgariei un candidat oficial al Austro-Ungariei, din această candidatură o să se nască o păruială între aceste două state inarmate acum din crescet până în tâlpi.

Presă maghiară de mult a accentuat, că resboiul între noi și Rusia este inevitabil.

S'au aflat între maghiari oameni tare rezonabili, oameni calmi și cu judecată limpede, cărora nu le a venit la socoteală o refuială cu Rusia, și aceasta din motiv, că Austro-Ungaria, ori cât ar dispune de o armată disciplinată și entusiasmată, totuși nu și ar putea măsura puterile cu Rusia. Noi încă am susținut la rëndul nostru, că Ungaria are mult prea multe de regulat la internele sale, decât ca să se acate și așa dîcînd, să tragă de pîr un resboiu cu un vecin puternic și de aceea nu odată ne am ridicat vocea noastră în contra propagandei, ce făcea presa maghiară pentru un resboiu cu Rusia. Maghiarii țin mult la pretenia polonilor și cred, că acești din urmă la un eventual resboiu, tare lesne ar putea crea stări de lucruri în Rusia, cari o ar

sili ca aceasta să țină o mare putere armată acasă și să nu o poată trimite pe câmpul de răsboiu. Ei bine! să admitem, că polonii nemulțămîți cu Rusia ar putea lesne să înceneze o mișcare internă, oare nu scim, că Rusia, de câte ori a purtat resbele în afară, acasă la ea pe un moment a încetat nihilismul și elementele distrugătoare de a mai conturba liniscea internă și atunci socoteala ar fi făcută fără de birtaș și ne am putea trezi în o bună dimineață cu nise hoarde muscălesci în țară, care deșu ne ar putea pune la gânduri și doar în fața lor ar fi siliți și ungurii să recunoască, că în Ungaria sunt naționalități. Ađi din o singură espozitie de lucruri de mână arangiată la Turóc-Szent-Márton se face capital și diariul cel mai de frunte din Ungaria și cel mai liberal totodată „Egyetértés“ în numerul seu din 31 Iuliu nu numai că se exprimă contra ori cărei mișcări chiar și pe terenul cultural, ci totodată împuță guvernului unguresc, că a lăsat de în Ungaria mai este posibil ca slovacul să cuteze pe față a se numi slovac și a avea simpatii pentru portul lui, pentru datinele lui, și pentru umbrele protopărinților sei. Eată o formă de specimen luat din acel diar: „Statul e al nostru, legislativa e a noastră, administrațiunea e a noastră, justiția a noastră, majoritatea locuitorilor a noastră, averea a noastră, cultura a noastră, dreptul al nostru, istoria milenară a noastră și totuși naționalitățile cutează a-și ridica fruntea și aceasta din motiv, că ele nu sunt destul de controlate și nu sunt destul de ținute în frâu.“ Mai are tot acest diar câteva excepțiuni în primul seu dela 31 Iuliu, cum bunăoară, că recunoasem bucuros români, cari se simtă unguresce — și alte, dar români și naționalități se simtă și al căror inimă să bată pentru poporul din cari fac parte, nu recunoasem odată cu capul.

Sunt prea inferbentați frații maghiari tocmai acum, când norii cei negri amenință a descărca furtună teribilă asupra capului nostru și nu strică nițel tuș (douche) rece pe capetele cele inferbinate ale fraților dela presa maghiară, ca să-și vină în fire, și să judece lucrurile, așa, după cum sunt, ear nu după cum cred dlor, că ar trebui să fie. Dacă însă se cred destul de luni și destul de puternici, ca să susțină lupta cu lumea în deagă, atunci să o facă pe contul lor ear nu pe al nostru, cari ne ținem tot așa de îndrept a fi cetățeni unguresci, ca și cei dela „Egyetértés“ chiar și când nu am vorbi limba maghiară ca ei și când nu am purta mustețe răsucite.

Învărbîți cu noi aici acasă, cu cehii pentru făină, cu nemții pentru vamă, cu români pentru convențiunea încheiîndă, lesne se pot tređi singuri, și ađi nu e bine să fi numai unicul fiu al unui părinte, ci

e de tot bine să mai ai un frate sau doi, chiar și când scii, că ai să împarți moscenirea cu el, căci în vreme de necaz un frate tot prinde bine.

Revista politică.

Iubileul de 70 de ani al nascerei archiducelui Albrecht a stărnit în unele cercuri maghiare adencă mahnire, așa, că micile ovațiuni, ce s'au făcut în unele locuri, au fost considerate de demonstrațiuni îndreptate în contra statului unguresc și a uniunii. Astfelu diariul „Pesti Napló“, la sərbarea plănuită în Agram nu vede alt ceva decât, că camarilla, armata și opoziția croată, caută numai și numai peirea Ungariei. Acest incident e și pricina, că numita foaie declară sərbarea celor din Agram: un joc de copii.

Fericita ăi a nascerei Archiducelui deșteaptă însă în unguri întrebarea, să ce poate fi cauza de Archiducele în toată viața sa a fost un protector cerbicos al germanismului în armată, și condamnă „Pesti Napló“ pe acest guvern, care deși aplicat spre ori-ce jertfe, nu s'a nisuit ca cercurile militare competente și cea mai competentă individualitate să se convingă odată, că armata comună perde mult din cauză, că poartă culoarea unei armate german-naționale, ear oficerii posed caracterul aceleia.

Era un timp de se putea suferi și aceasta, acum însă, decând domnișorii germani întră mai bucuros în serviciul prusian, și avem honveđi și glotași, cum se mai poate suferi acest spirit în armată, cum se poate suferi ca corpul oficerilor și limba armatei să fie numai și numai cea germană. Au nu se teme Archiducele Albrecht, că natura și va răsuna contra violenței acesteia și poate chiar atunci, când beliducele principal e mai mult avisat la biruință.

„Pesti Napló“, cere o reformă a diplomației, căci incompatibilă e alianța celor trei împărați cu interesele monarhiei și mai ales alianța rusească; și astfel cu ocaziunea iubileului dorința cea mai ferbinte a acestei foi e, ca el — Archiducele — să recunoască căt are de bine, și ce are de rău de diplomației și a armatei „și ar fi cea mai mare fericire, ce l'ar lovi pe el și pe noi, dacă ne-am putea înțelege căt timp nu e prea târziu“

Foile cehe nu mai încetează cu atacurile contra ministeriului de instrucțiune austriac, și încep a numera zilele ministrului Gautsch. Reducerea scoalelor, pe cari cehi pun mai mare preț de căt pe viață, e cauza, că spiritul de ură cresce și se estinde acum pe toate terenele. „Narodny Listy“ declară,

FOIȚA.

Din mitologia vechilor egipteni.

(După Dr. Carol Opper.)

I.

Nascerea, viața și moartea lui Osiri.

În vremurile străvechi, înainte de aceasta cu multe mii de ani, Egiptul nu era încă raiul acela minunat, sclipind de frumseța unei vegetațiuni îmbelșugate și locuit de milioane de oameni fericiți, — cum devenise mai târziu; pământul era mare parte nelucrat, oamenii necultivați și sălbatecii se hrăneau cu trestie, earbă, pești, animale de mare și carne de om.

Dar altfel avea să fie; așa era scris.

La malurile Nilului era un oraș mic, Tape (Theba). Într'una din zile, așa se povestesc, se auđi un glas din înălțime, care vestea cu tărie: „Domnul lumii a eșit la lumina ălii!“ Ear din templul ăului Amun răsuna din gură nesciută: „Marele rege Osiri s'a născut!“

Și el a meritat această bună-vestire, căci deveni cel mai mare binefăcătoriu al poporului seu. Neo-

bosit umbla în țeara sa, învăța oamenii, cum să lucre pământul și să-și îngrijească vitele, îi dedă la moravuri mai blânde, inventă plugul și introduse cultura pomilor și îndeosebi cultura oleii, arătă cum se pregătesce vinul și berea, înființă orașe, introdu-se legi, zidi ateliere, în cari se pregăteau arme și instrumente folositoare pentru cultivarea pământului. El a fost și inventorul cântărei și al muzicii.

Soția lui era Isi. Ea află printre plantele sălbatece ale câmpului grăul și orzul, învăța pe oameni la producerea bucatelor, și Osiri inventă coacerea pâinii. Și instrumentul de predilecțiune al egiptenilor, chemchem-ul (numit de romani: sistrum, un fel de triunghi) este invențiunea Isiei.

În curînd se estinse micul oraș Tape, se înbogăți cu temple și palate și se înălță cu timpul întru de a fi capitala cu o sută de porți a țerei, și cu dînsa crescî și înflori tot Egiptul în cea mai bogată îmbelșugare.

Într'una din zile își chemă regele soția, pe fiul seu Har și pe fratele seu Set, și grăi:

— Vedeți poporul meu e fericit și nu mai are trebuință de prezența mea personală; eu voi deci să ies din țara asta, ca să duc și la alte popoară lucrurile acelea, cari le pot ferici și îmbunătăți. Tu

Isi, esci regina țării și vei avea poziția cea mai înaltă în toată vremea, căt voi lipsi de acasă; dar pe umerii tei frate Set, așed toată sarcina guvernării și grija soției mele și a fiului meu. Veđi deci, să stai cu fața curată înaintea mea, când me voi reîntoarce.

După aceasta adună în jurul seu meșteșugari și plugari harnici, militari, lăutari și cântăreți și plecă cu armata aceasta pistriță la Ethiopia. Aci ridică valuri mari de pământ, spre a regula cursul riului, instruă indigenii prin oamenii sei în cultura pământului, în meșteșuguri și în arte. Din Ethiopia și luă calea spre Arabia, de aci spre India și traversă astfelu toată Asia de meadă și apus. Și până în Europa veni regele cel drept, și unde se ăvia, introducea ordine, lege și bun, pretutindea și îmbunătăția neamul omenesc. De aceea îl și primiau pretutindea cu bucurie multă și cu mare alaiu. Vestea îi sbura înainte și-i oblia calea; numai alocurea se întempla, să aibă lipsă de puterea spadei sale spre a-și face cale. De nicăiri nu alungă regii înăscuți, nicăiri nu supunea la dări și zăciueli; el mergea, învăța și lumina popoarele, să dia vii și ole, lăsa în unele locuri pe cei mai harnici dintre oamenii sei înapoi, dacă era trebuință de ei, și apoi mergea ear mai departe.

că ideea solidarității slavice se aibă numai un caracter respingător și se răsără asupra slavismului ca o stea de mântuire, carea se-i ridice din indejosire la o viață cinstită și liberă. Vorbind ați de ideea asocierei slavice, trebuie pus mai mult pond ca acum 's 60 de ani; atunci ideea aceasta avea formă firească literară, dar ați după Sadova și Sedan pe lângă forma literară adaugem comuniunea slavică și se credem, că aceasta idee de comuniune și după introducerea dualismului austro-maghiar în monarhie va fi numai o cestiune a consolidării slavice, fie măcar și o naivitate. Numai ideea literară, față de cerințele poporului, de situațiunea generală din monarhia austro-ungară și față de adevăratele scopuri ale solidarității slavice nu și mai are noțiunea corespunzătoare.

În timpul de ați, în impregiurările generale europene, precum și în cele ale monarhiei și în special în cele ale Boemiei, panslavismul este o idee națională, care ați e organizatoare în Europa. Ideea noastră slavică trebuie așezată între regulile și elementele, după cari se organizează și monarhia austriacă. Aceasta idee nu țintesce contra Austriei, negreșit însă țintesce contra coloritului germano-maghiar, ce face din Austria o stavilă drepturilor noastre naționale și cetățenesci. Să nisum în acest imperiu după totala emancipațiune din domnia germană și maghiară; căci nu concedem cu capul odată, că ideea germană ori maghiară ar fi mai bună, mai nobilă ca cea slavă; cerem ca Austria să fie așa de slavică, pe cât e ea de germană și de maghiară. Sperăm, ca cât mai îngrabă lumea slavică din afară a monarhiei va rupe precumpnirea nedreaptă maghiară și germană, pentru emanciparea slavilor austriaci, și pentru regularizarea acestui imperiu pe temeiu egal de îndreptățiri a tuturor popoarelor.

De un șir de ani puternicii împărați ai Europei centrale au obicinuit a-și da mâna la locul de scalde, Gastein, și prin întâlnirea lor a pune nouă temelie păcei europene. Și de astădată foile germane vieneze consacră articli și nu vęd în întâlnirea dela Gastein decât locul și garanța păcei. Astfel „Kr.-Zeitg.“ scrie: Toți iubitorii de pace vivesc de ani, cu cea mai mare mulțumire și bunăvoință la întâlnirea monarhilor, care e un simbol vedit, că amicitia suveranilor, basată pe comunele interese ale ambelor imperii, întăresce și mai mult alianța, care va fi scutul puternic contra atacurilor și contra ori-cărei turburări de pace. Eară „Post“ scrie: Manținerea păcei europene este scopul, ce l'a aflat și l'a aflat alianța austro-germană, la care s'a alăturat și Italia. Acestei amicabile alianțe i-se va împărtași în țilele acestea o nouă sfințire, pentru aceea salutăm cu o deosebită bucurie convenirea ambilor domnitori, a căror amicitie e simbolul și după cum sperăm asilul și paza păcei europene.

După cuprinsul deșelilor, cari circulă din Sofia și vorbesc despre principele Ferdinand de Coburg, trebuie să credem, că principele preste curënd timp va pleca în Bulgaria. Principele va fi așteptat la Turnul-Severin pe pământul românesc. De acolo va călători prin Sistova sau Rusiuc la Tîrnova, unde principele înaintea Sobraniei va depune jurământul pe constituțiunea bulgară. Convoiul princial a plecat eri din Sofia la Tîrnova, unde vor fi conchemați deputații mării Sobraniei.

După împertășirile, ce sosesc din Paris, corpul al 10-lea de armată cu quartirul general la Rennes va face proba de mobilizare cu începere

Astfelu trecu-se an după an și la malurile Nilului se făcu tot mai obștească teama, ca nu care cumva mult iubitul rege se nu se mai rentoarce. Set nu mai prea ținea sama de Isi, domnia nețermurrit și după bunul seu plac, și umbla să iee coroana pentru sine, în loc, ca în cas dacă Osiri nu s'ar rentoarce, s'o predeie fiului lui Har. Spre a-și asigura însă reușita planului seu ticălos spre a putea înfrunta în cas de lipsă puterea cu putere, își recrută cu multă dibăcie o partidă puternică în țeară, a cărei soarte și bună stare numai dela densusul deindea. El dete sluşbe la oameni, cari sub domnia frate-seu n'ar fi fost învredniciți nici de cea mai neînsemnată sluşbă de curte ori de stat.

— Eu o să fac o încercare cu voi, — țicea el. Se înțelege, dacă s'a întoarce frate-meu, — v'ați păpat mălaiul.

Oameni, în cari nu te puteai de loc încrede primiau posturi, în cari ușor puteau să înstrăineze lucruri date în grija lor. Ear după ce afla Set despre defraudățiunea țicea: „Eu voiu să ve iert! dar vai de steaua voastră, dacă va auți ceva Osiri!“

Astfelu își pregăti încetul cu încetul aderenți, cari erau gata a face ori-ce pentru densusul; cari cu toții simțiau: dacă pică Set, picăm cu toții; de va

dela 8 Septembre. Jurnalul oficial al republicei franceze publică un decret cu privire la organizațiunea cea nouă a armatei. Conform legeri din 25 Iuliu a. c. se vor mai forma încă optspredece regimente de infanterie.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

De lângă Cincu-mare, în Iuliu, 1887. Dle redactor! În timpul de vară — precum este sciut, omul mai iese când și când din cercul ocupațiunilor sale, pentru a se mai recrea pe la vreo scaldă sau alte locuri dătătoare de linisece sufletească și trupească. Cu astfel de ocațiuni oaspele călător întimpină impresiuni de multeori plăcute, dar se poate întâmpla și contrariul. Disponënd de puțin timp, am cercetat în luna aceasta de vară vreo câteva țile scaldă minerală dela Rodbav, ce e în apropierea comunei mele, și mai târziu conferința învățătorilor nostri greco-orientali din tractul protopresbiteral al Agnitei, ținută la 16 a lunei curente în orășelul Cincu-mare. Despre acestea două lucruri, cari mi-au causat oare cari impresiuni de interes, voiu să ve raportez ceva.

Apa minerală de sub pădurea comunei Rodbav, — un sat săsesc-românesc din „fondul regiū“ aproape de Cincu-mare, — este una dintre apele cele mai bune pentru vindecarea reumatismului și preste tot a răcelei, ce se încuibă în trupul omului. Ca atare se cercetează de oaspeți din locurile cele mai îndepărtate ale Transilvaniei. În vara aceasta, fiind timpul favorabil, baia din cestiune e cercetată continuu de un public numeros din toate părțile. — Cu privire la naționalitatea oaspeților aceștia sunt cam de o potrivă: sași, români și maghiari. Aci am întimpinat un lucru neplăcut. Un domn maghiar, pentru că veți Doamne — era solgăbirău și nemeș, nu-i plăcea să se scalde cu românul la olaltă. Erau adecă veniți la această scaldă și români din popor, opincari, ca să-și vindece răceala, și aceștia erau respinși în mod brusc de nemeșul solgăbirău, ca să nu se scalde preste ții, fără numai seara după șase oare, cași când țeranul român n'ar fi în drept a se bucura de rațele soarelui din înainte și de după ameați ca ori care oaspe al acestei băi. Abia după două țile de nelinisece sufletească am putut câștiga dreptul — ca și românul opincar să se poată scaldă în timpul țilei în lacul tămăduirilor. Atăta despre scaldă dela Rodbav.

În 16 Iuliu a. c. st. v. am vędut decursul adunării generale a reuniunii învățătorilor greco-orientali din protopresbiteratul Agnitei. Învățătorii din acest tract protopresbiteral erau până mai anii trecuți afiliați parte la Sibiu, parte la Făgăraș — după cum adecă erau comunele bisericesci din acest tract mai aproape de Sibiu sau de Făgăraș. — Din aceasta impregiurare adeseori se esca neînțelegeri cu privire la fond, bibliotecă și altele, și astfel din această desbinare suferia întregul. Devenind acum învățătorii din acest tract un corp de sine stătător, organic, care compune al doilea despărțământ al „reuniunii învățătorilor români gr. or. din districtul al XI. Făgăraș,“ ei sciui unii de alții, își pot da seama de tot ce e al lor, atăt pe terenul moral cât și material. Cu deosebire se poate observa aceasta mai mult, decând protopresbiteratul Agnitei a devenit întregit definitiv prin alegerea P. O. D. Sabin Piso, a protopresbiterului actual.

Erau 9 oare dimineața, și învățătorii în majoritate absolută erau adunați în orășelul Cincu-mare. Premergënd serviciul divin cu invocarea spiritului sfânt în biserică, precis la 10 oare înainte de ameați sala cea mare a edificiului scolar, — care face onoare credincioșilor gr. or. din Cincu-mare — era plină de învățătorii din tract și de alți binevoitori ai înaintărei scoalei noastre. Între acești din urmă am vędut pe ambii preoți locali gr. or. Ignățiu Mandocea și Iosif Mihu cu întreg comitetul parochial, pe preoții din tract George Borzea din Chirper, Ioan Alesandru din Ilimbav și

preda ați ocărnuirea țerii lui Osiri ori Har, ni s'a gătat domnia noastră pentru totdeauna.

Acum era Set sigur, că amicii sei îl vor apăra în protiva tuturor pretensiunilor nepotului seu cu cea mai mare supunere, și astfelu aștepta densusul liniștit scirea despre moartea fratelui seu. Că se va mai întoarce Osiri cândva, afară de credincioasa Isi, nimeni în toată țeara Egiptului nu mai cuteza nici să creadă; trecuseră o mulțime de ani, fără să fi venit vr'o veste despre regele cel bun.

Dar eată că deodată se răspândi faima: „Regele s'a întors!“ Cu iuțala vântului sbura solia înbucurătoare peste țara întregă; unul i-o spunea altuia; de veselie și bucurie răsuna toate locurile; se pregăteau sərbări mari pentru primirea solemnă a prea iubitului; toate ocupațiunile țilnice fură uitate; căci un singur sentiment vibra în inimile tuturor, acela al bucuriei nemărginite pentru sosirea neașteptată a lui, pe care toți îl creșură mort.

Calea lui Osiri dela mare și până la Tape era un neîntrerupt mers triumfal; pe cărări preterate cu flori intră el în capitala sa. Bucuria era la culme și din toate părțile se aușia strigătul: „Trăiască părintele nostru! Trăiască marele Osiri!“

(Va urma.)

Ioan Grecu din Hundrubechiu, toți îmbrăcați în haine sərbătorești. — Pe neașteptate adunarea generală a reuniunii a avut onoarea să salute în mijlocul ei și pe M. O. D. Iuliu Dan, administrator protopopesce în Făgăraș, și totodată președintele reuniunii districtului Făgăraș.

Președintele reuniunii P. O. D. Sabin Piso, printr'un cuvânt acomodat dechiară adunarea de deschisă. Pune la ordinea țilei tema comitetului central „Limba maternă în scoalele populare, ce și cât are a se propune din acest obiect în fiecare an de scoală?“ și apoi „Propunerea pronumelui personal ca lecțiune practică.“ Cu desvoltarea temei prime fiind pregătit învățătorul Emilian Mandocea, acesta își cetesce tractatul seu în formă de disertațiune, eară ceialalți membrii își făceau notițe pentru critică. Urmând critica, elaboratul dlui Mandocea s'a acceptat de bun cu observările făcute în adunare. Cu desvoltarea temei a doua: „Lecțiunea practică despre pronumele personal“, s'a insinuat învățătorii Deșorean, Ioan Alesandru și Petrișor. La toți trei li s'a dat loc a prelege, și în urmă s'a acceptat de bune îndigitările date de dlul Alesandru și modul de tractare al domnului Petrișor. O altă temă aleasă de comitetul central a fost din comput; „A daugarea unităților după sistemul decadic“ cu desvoltarea careia s'a insinuat învă. Petrișor, ceace i-a și succed destul de bine.

A urmat raportul învățătorilor esmiși ca comisari pe la esamene, care a fost foarte interesant. A raportat învă. Petrișor despre rezultatul și modul de tractare dela mai multe scoale din tract, și apoi preotul și învă. Alesandru a cetit un tractat interesant în cauza aceasta.

S'a vorbit în ședința acestei adunări și în meritul celor două teme date de Venerabilul consistor archidiecesan prin cerculariul de sub Nr. 2922 Scol. din anul acesta spre pertractare tuturor adunărilor generale ale reuniunilor învățătoresci. Parochul din Chirper dlul George Borzea din îndemnul propriu a cetit în sinul acestei conferințe învățătoresci o lucrare foarte interesantă asupra întrebării: „Care este cauza, pentru care grădinile scoalelor nu se sporesc și pentru-ce unii învățători, avënd pământ pentru grădina de scoală, nu-l cultivă pentru instruirea scolarilor în grădinarit, și ce măsuri ar fi a se lua pentru a se da un avânt mai mare în instruirea acestui ram folositoriu.“ D-nul Borzea a nimerit multe din cauzele, pentru care grădinile scolare nu se sporesc, și a arătat și remedii vindecătoare pentru acest rēu, și ar face foarte bine, dacă și-ar publica părerile sale și în coloanele acestui țiar, mai ales, că e dorința mai multora dintre învățători a se ventila aceasta cestiune și pe cale țiaristică. Asemenea s'a vorbit ceva și asupra întrebării: „Cari sunt cauzele, pentru cari absențele scolare sunt prea numeroase și prin ce s'ar putea delătura acest inconvenient împedcătoriu în instruciunea poporală.“

Dacă aș vrea să espun pertractările așa, după cum s'au întemplat în această adunare învățătorescă, și dacă aș vrea să arăt rezultatele pertractărilor după cum ar fi de dorit, acest mic raport al meu ar deveni prea lung.

Conferința învățătorescă din Cincu-mare începută la 10 oare înainte de amiați, a durat până la 2 oare după ameați fără intrerumpere, când printr'un cuvânt de încurajare la mai mult și la mai bine s'a încheiat.

După ședința a urmat prând comun în sala cea mare a hotelului local dat de comuna bisericească gr. or. din Cincu-mare. La acest prând a luat parte toți învățătorii și preoții prezenți în frunte cu p. t. domnii Sabin Piso protopresbiter și Iuliu Dan, adm. protop.

Acum me aflu ear în cercul nou de activitate, și me bucur de impresiunile câștigate, pre unde am umblat. Acum sciui, că baia de Rodbav e foarte bună pentru reînprospetarea sănătății omului, conducătorii băii însă bine ar face să se îngrijească de un regulament potrivit la aceasta baie, care se numai neîndreptățescă, pre opincariul român a nu se arunca și el în aceea apă minerală, când îi place, mai ales când și el plătesce tacsă obicinuită a scaldei în rënd cu ceialalți domni oaspeți — fie aceia chiar solgăbirăi și nemeși; — eară în urma bunei impresiuni, ce mi-a făcut conferința învățătorescă din Cincu-mare, sum convins, că afacerile bisericesci, scolare și fundaționali din protopresbiteratul Agnitei cu protopresbiterul actual în frunte vor progresa spre binele și fericirea poporului nostru.

Călătoriu.

Politica rusească în țerile române.

(Urmare din Nr. 71 și încheiere.)

Abia trec vr'o 13 ani, când din uou țerile române aveau să guste păharul amărăciunei. De astădată lucrurile ni-se presintă sub o fisonomie foarte ciudată: Rusia făcuse pretinie cu Turcia pentru a înjosi pe Francia, amica seculară a Turciei sau mai bine pentru a umili pe Napoleon, care voia să cuprindă Egiptul, stăpănit de turci. Sub umbra preteniei uneltirile și scopurile cele mai ascunse se dau pe față, și biata Turcie aproabă, ca Rusia să aibă dreptul a se amesteca până și în afacerile interioare politice și civile ale țerilor române, după ce se amestecase în cele esteriore și obținu dela Poartă ca domni români să nu fie schimbați în curs de 7 ani, decât cu aprobarea ambelor curți, precum și numirea lui C. Ipsilanti și Alecu Moruzi, cari sunt spri-

gintori aprigi ai politicei rusești, așa de infocați, că pune pe gând pe biata Turcie și în urma invății Francei, cu care se împăcase se pregătia să i destitue. Când se auzi la Petersburg aceste planuri, fulgerele și tunetele încep. Ordin se dă generalului Michelsohn să ocupe principatele și amenință pe Turcia cu bombardarea Stambulului. Frica își are efect și mazărea nu mai are loc; era însă prea târziu; căci rușii ocupaseră țările române sub pretext de a le apăra contra ordiilor lui Paswan-Oglu.

În formă, și Rusiei îi plac formele, acest rebel și aceasta a 5 ocupare a țărilor române era pentru apărarea lor contra bandelor jefuitoare ale lui Paswan-Oglu; în realitate însă pentru *vecinica lor stăpânire*. Englitera sprijinesce pe Rusia în aceste scopuri, bombardează chiar Constantinopol, care este apărât cu mult entuziasm de turci, comandanți de ambasadorul francez Sebastiani, în cât flota engleză este respinsă.

Mai întreagă Europa gravita pe atunci în jurul unui om. Napoleon însă în sveturata lui politică și în nețermurite sale ambițiuni de domn universal, calcă în picioare alianța seculară cu Rusia, căreia îi incuviințează necesarea principatelor. Turcia, auzind de trădarea lui Napoleon, rămâne înmărmurită și țările sale păreau numărate, mai ales că revoluțiunile interioare ale ianicerilor răsturnaseră pe rând trei sultani, și în buimăceala sa reproșează amarnic ambasadorului Sebastiani și se împacă cu Englitera. Napoleon are o întrevvedere cu Alecsandru al Rusiei la Tilsit 1807; face ambii un tratat de alianță și țările române sunt date rușilor, pe care le și încorporează printr'un ucaz împărătesc. Rebelul se începe din nou și continuă cu multă șansă în partea rușilor până în primăvara anului 1812. După fiecare succes Rusia cerea să aprobe necesarea principatelor. Turcia nu voia cu nici un preț.

Unul din acele capricii, fruct al ambițiunii nețermurite a lui Napoleon, aduce deodată o schimbare radicală în diplomație. El se certă cu Alecsandru. Rebelul rușilor cu Turcia pe dată este oprit și se face pace la București în 28 Maiu, 1812.

Napoleon se stricase cu Alex. la 9 Maiu și trimite misionari și ștăfete și chiar dragomanului porții Dumitraki Moruzi, să nu facă pace; Turcia însă în sinceritatea ei nu-i venia să creadă, că francesii s'au stricat cu rușii, căci drept se spunem, credința și lealitatea sunt însușirile caracteristice ale turcului; aceste lucruri însă în diplomație sunt barbare și în sinceritatea sa Turcia încheie pace cu atât mai mult, că nu s-a nimic oficial despre planurile lui Napoleon; deoarece Rusia și aici ca totdeauna, întrebuițează corupțiunea și cumpără pe Moruzi, care nu arată ștăfeta oficială sultanului. Pacea se face în nise momente foarte critice pentru Rusia, căci Napoleon peste trei săptămâni dela încheierea păcii face celebra în nenorociri invasiune în Rusia, care scapă cu câștig din lupta cu Turcia, mulțămindu-se numai cu Basarabia. Când Napoleon dă pe față corupțiunea dragomanului, Sultanul infuriat dă ordine ca familia Moruzi să fie exterminată de pe față pământului; dar și turcului se poate aplica proverbul bine potrivit moldoveanului: Dă doamne turcului ca și moldoveanului mintea cea de pe urmă!!

A mai vorbi de purtarea rușilor în timpul acestor 5 ani, cât ține ocuparea, cred de prisos: miseria și nevoile bieților țărani ajunseră la culme; administrația rusească își întinse mrejele sale jefuitoare până în cele mai ascunse și mai sărace colibe și cuvinte ne lipsesc pentru a zugrăvi cu toată goliciunea doliul, ce coprinse pe toată suflarea românească, care era obligată a ține în permanență până la 20,000 cară pentru proviant și aceasta tocmai în timpul semenăturilor, apoi banii, ce se scoteau din sudoarea și sângele bietului popor nu ajungeau să mulțumească pe cei cari nu se mulțumesc nici odată și a căror devisă este ingratitudea; trebuia să plătească 4000 galbeni leafă lunară generalului Miloradovici sau 240,000 fr. pe lună, apoi 4,000,000 pentru armată și pentru generalul Kutuzoff = 52,000,000 fr. plus contribuțiunea fânului jumătate în bani și jumătate în natură. Toți acești bani îi scoteau oficerii ruși, ajutați de ispravnici, cari la rândul lor pârjoliau și furau pe nemiluite încât, cum țice cronicarul, „gema pământul pe unde călcău”, să mai adaugem introducerea unei monede false, care abia represinta jumătate din valoare, apoi vinderea boerilor și a funcționarilor, cari ajunseseră un adevărat scandal, de care numai rușii sunt capabili. Și ceea ce dă acestui spectacol înfiorător un caracter cu dreptul revoltător este, că boerii se desfătau cu generalii și oficerii ruși în baluri și petreceri; iar banii scoși din sudorile de sânge a nefericitului popor erau aruncați în vânt la sunetul păharelor și a chiuurilor de veselie și în urgiile așa precuclilor sei liberatori; și când poporul se plângea generalului Kutuzoff, că nu i-a mai rămas

nimic, acesta le răspundea în batjocură: „Va rămas ochii, ca să plângeți”.

Cetind cronică lui Zilot românul și istoria Moldovei de postelnicul Manolaki Drăghici, ambii contemporani, ni se pare, că pērul se sburlesce în cap și cuvinte nu avem pentru a reprezenta realitatea îngrozitoare, în care se aflau bieții noștri părinți.

Și când ne gândim, că toate aceste miserii și altele, pe care mintea noastră abia le poate concepe, le au suferit românii, crezând, că crucea rusească va fi aducătoare de fericire, ne vine să regretăm, că am fost creștini.

Acestea însă nu sunt nimic, ziua amărăciunii avea să fie la aplicarea tratatului din București, la ziua lui Basarabiei.

„Acele ciasuri, țice M. Drăghici, a fost de plângerii un timp ne uitat, pentru că poporul cu cărdul, ca turmele de oi, încinsese toată marginea Prutului, dela un cap până la altul, mergând și viind de prin sate și târguri săptămâni încheiate cu luare de bună dela părinți, dela frați și dela rudeni, cu cari crescuse și viețuise împreună până în vremea aceea, când se despărția unii de alți pentru totdeauna” dându și sērutarea cea de pe urmă și de când Prutul a devenit un riu blestemat, ale cărui valuri vor însemna despărțirea unui neam.

Cele spuse nu ne învață pe noi, că a face politică rusească, fie chiar că As. ortodocșă, este a ne pune streangul de gât și că Rusia nu este îngețutul tutelar, ci demonul inciđător al neamului nostru? . . . lucru, pe care l vom adevări cu altă ocaziune cu ocuparea din 1828—34 al cărei rezultat este Regulamentul organic cu ocuparea din 1884, cu politica rusească din 1856, și în fine cu ultimile evenimente, când vom face și încheierea psihologică etnică cu care am început.

G. Constantinescu Râm.

Varietăți.

* Maj. Sa regele României, după cum se scrie, este decis a construi pe fiecare din domeniile sale câte un spital rural, ce va fi susținut din cheltuiala regelui.

* Guvernul a constatat, că pagubele pricinuite de riul Murēș și Criș numai în comitatul Aradului se urcă la 640,351 fl. v. a. — Ce a făcut guvernul pentru nenorociți? Nemic, căci locuitori sunt mai toți români.

* (Statua lui Ovidiu.) Statua pribegitului classic poet al romanilor se va inaugura la Constanta în ziua de 7 August.

* Poetul Mihail Eminescu mai însănătoșându-se a plecat la Viena, unde se va supune unui consiliu medical. Bētrânul dr. Isaac din Botoșani încă a plecat pentru a da informațiuni medicilor specialisti din Viena despre trecutul boalei marelui poet.

* (Mulțămită publică.) Onorabilul Domn Ioan Iancu paroch gr. or. în Bucium-Poeni a donat la fondul „Reuniunii femeilor române din Abrud și jur” 100 fl. (una sută fl.) în numerar. Este cunoscut viul interes și zelul d-lui paroch Iancu față de biserică și școală; și de aceea exprimându-i pe aceasta cale cea mai călduroasă mulțămire. l urăm dela bunul Dumnezeu viață îndelungată, sănătate deplină și putere de sus, spre a-și putea pe rând împlini toate bunele intențiuni, de cari este condus.

În numele comitetului

Anna Gall,
președintă.

Alexandru Ciura,
notariu.

* (Alegere de notariu.) După cum se scrie, în Beținți s'ales de notariu unгурul Răczkovi, deși alegătorii sunt români. Vrednicia aceasta se atribuie machinațiunei notariului din Bozesci, Cristea, care ș'a pus toate silințele de a împedeca pe aptul candidat Petru Truca, pe care l voia poporul și alegătorii. Notariul Cristea trebuie crestat la răvaș!

* (Reorganizarea oficiilor telgrafico-postale.) Ministrul de comunicațiune aduce la cunoscință, că cu prima Septembrie 1887 se va efepțu unirea direcțiunilor postale cu cele telegrafice în cetățile: Coșovia, Sibiu, Oradea-mare, Cinci-biserică, Pojon, Oedenburg, Timișoara și Arad.

* (Un act de selbătăcie ungurească.) Din Valea Olpretului se scrie „Gazetei Transilvaniei”, că Farkas Lajos, purtătorul de economie al domeniului din Suia, ș'a arētat arama de om civilizat față cu un prunc de 12 ani, pe care surprindându-l în țarina domnească, l'a legat cu un căpeștru de calul infocat, pe care călăria, și punându-l a drumări o cale de o cară, silia calul să grăbiască cu sbiciul, cu care lovia mereu pe copil. Așa l duse până la curte, unde l legă de un stēlp, dându-l pe voia cânilor, cari au și rānit pe copil, mușcându-l de un picior. Sbiciurile căpetate, mușcătura de căne, pre-

cum și frica, de care era cuprins bietul prunc l făceau să plângă și să sbera cât numai putea. La văietele lui, voinđ copii lui Lajos se meargă la dēnsul, d-na mama lor îi opri, țicēnd: *Lăsați-l, că nu-i bun decât să-l mance căni.* După ce ținū pe bietul copil de țēran așa legat de stēlp cât-va timp, l'a dat judelei comunal, care l'a mai băgat în arest, după voia d-lui, încă 24 de oare! — Ori cât vor maghiarii să se fālească cu numirea de „civilisatorii orientului” le aducem aminte vorbele: Lupul și lapedă pērul, dar nāravul nici odată!

* (Esposiția din Turóc Szt-Márton.) În butul calomnierei unguresci slovacii totuși au arangiat frumoase festivități cu ocaziunea esposițiunei din Turóc Szt-Márton, pe care Hurban o aseamănă cu esposițiunea din Budapesta, ce evreii o au arangiat cu mult șgomot, pe când societatea „Zivena” o a arangiat în linisce. „B. H.” în calomnie numesce pe unii dintre vrednicii oaspeți ai esposițiunei agitatori. S'au rostit o mulțime de discursuri, cari de cari mai infocate și în spirit mai național.

* Turcia și Muntenegru s'au înțeles pe deplin și cearta pentru delimitarea granițelor s'a isprăvit. Marele sultan și principele de Muntenegru au iscălit convențiunea încheiată pe basa negoțierilor făcute între delegații ambelor părți.

* (Mēsuri contra colerei.) Din cauza sporirei casurilor de moarte de coleră guvernul austro-ungar a stabilit o carantină de 7 zile în toate porturile maritime ale monarhiei contra proveniențelor din Sicilia și Calabria. Toți călătorii sunt supuși la o riguroasă desinfecare.

* (Reprimarea beției în Belgia.) După Rusia, Svedia și Norvegia, Belgia este țeara, unde beutura este mai tare răspândită. Și fiind că în decurs de trei țeci de ani numărul debitelor de beuturi spirituoase s'a mărīt în proporție de 100 până la 232 și fiind-că populațiunea lucrătoare cheltuesce pe an peste 60 de milioane pe vin și pe rachiu, camera reprezentanților belgiani, după o discutare în patru ședințe, a adus o lege conform căreia statul va pedepsi aspru vițul beției. Pedepsele se urcă până la 5000 lei și cu închisoare. — Bună ar fi și la noi!!

* După o statistică, compusă la inițiativa ministrului unguresc de comunicațiune în țările coroanei ungare au apērut în 1886 cu totul 739 țiare și scrieri periodice, cu 33 mai mult ca în 1885. Dintre acestea 95 au fost de cuprins politic, 227 consacrate intereselor locale, 52 beletristice, 339 foi de specialitate și 26 umoristice. În limba ungurească au apărut 513, în cea germană 126, în cea croată 35, în cea sērbească 21, în cea română 18, în cea slovacă 10 ș. a. Cu posta s'au trimis 52,894,320 esemplare, cu 2,949,299 mai mult ca în 1885. Dintre acestea au fost 37,911,036 esemplare de cuprins politic, 2,865,441 servind intereselor locale, 2,205,699 beletristice, 9,539,877 de specialitate și 372,287 umoristice. S'au trimis esemplare apărute în limba ungurească, 33,712 166, în limba germană 15,598,184, în limba croată 1,304,494, în limba sērbească 1,048,489, în limba română 698,685, în cea slovacă 237,004 ș. a.

* (O potrivită imbiere.) O frumoasă și drăgălașă artistă teatrală de curte, scrie „W. Allg. Zeitg.”, pe timpul unei călătorii, în excursiunile ei din o pădure cunoscută se îndatinase a lua de conducătoriu pe ful ospētarului, la care găzduia. Tinērul cunoscea bine căile și potecile și ca o căprioară se avēnta pe cele mai înalte stānci ca să găsească câte o deosebită floare pentru frumoșica și simpatica strēină. Când sosi oara despărțirii, mulțămitoarea artistă voia să dāruiască pe însoțitoriu cu un ducat. Acesta însă îi înapoia darul și îi țise cu o voce simpatică și încređută: „Primiți-ve banii, și dacă ve convine să mergem împreună și la preot . . .” Cu părere de rēu însă artistă, nu primi și acest angajament.

* (Fortificarea capitalei Romānie se continuă cu mare activitate. Se crede, că lucrările de fortificare vor fi gata cel mult peste patru ani; în streinătate s'a făcut mari comande de material; furnisarea șinelor de drum de fer s'a încredințat societății Buchumer din Vest-falia. —

* (Cānii în armată.) — Al 14-lea batalion de vânători, garnisoana în Schiwerin — Germania — se ocupă în acest moment cu dresarea cănilor pentru serviciul de avant-posturi. Doi-spre-țeci căni au fost atașați acestui batalion și întovărășesc patrulele și soldații trimiși în recunoașteri. Note scrise cu creionul sunt legate de șgarda lor, note, pe cari cănii trebuie să le ducă de la avant-posturi la batalionul rămas în urmă. Cānii sunt întrebuițați și pe câmpul la tragere de ținta. Noaptea, când stau la avant-posturi denunță prin lātratul lor apropierea persoanelor străine batalionului.

* (Cărți scolare admise.) Înalțul ministeriu ung. de culte și instrucțiune publică, cu ordinațiunea sa Nr. 21,817, a admis în principiu cărțile de lectură compuse de domnul Vasilie Petri și adică:

1. „*Nou Abecedar românesc*” și
2. „*Legendar sau carte de cetire pentru scoalele populare, partea I, pentru al 3-le și al 4-le an de școală*,” indigând modificările de introdus în ele la procsima edițiune și cel mult în decursul următorilor doi ani de școală (1887—8 și 1888—9), ear până atunci cărțile sunt admise chiar și în compunerea lor de astăzi. Scirea aceasta va interesa pre toți acei învățători și bărbați de școală, cari au introdus deja sau vor a introduce în școală aceste cărți de lectură, pre cari însuși înalțul minister de culte și instrucțiune publică le-a numit „metodice.”

Recensiune.

Vêrful cu dor, la 29 Iunie, 1887.
(Urmare din Nrul 72.)

B. Chronologia ca știință ajutătoare a istoriei.

a). Conceptul chronologiei; chronologia înainte de Christos.

b). Chronologia la romani. Chronologia la creștini. Chronologia la evrei și la turci. Diferite perioade: 1. Olimpiadele și Chronologia la greci. 2. Lustrum. 3. Seculum. 4. Perioada alecsandrină. 5. Perioada lui August. 6. Perioada constantinopolitană. 7. Perioada lui Dioclețian. 8. Perioada lui Filip. 9. Perioada dela zidirea Romei. 10. Perioada lui Seleuc, și în fine scurta chronologie ciudată a mării revoluțiuni franceze, carea a fost de puțină durată (1792—1806).

C. Geografia ca știință ajutătoare și indispensabilă a istoriei.

D. Statistica ca ajutătoare istoriei, procură pentru istorie într'o măsură mare date demne de credință și arată prin desfășurarea adevăratelor stări factice, calea unor îndreptări necesare și posibile.

4. Despre critica istoriei.
5. Istoria istoriografiei.

A. Istoriografia la greci. Aci ne vorbește cartea de istoriografii elini: Herodot din Halicarnasos, Tucidide, Xenophon, Polibiu, Plutarch

B. Istoriografia la romani. Aci se pomenesce: Iuliu Caesar, C. Salustiu Crisp, Tit Liviu Pataviu, Corneliu Tacit.

C. Istoriografia la maghiari.

6. Metodele instrucțiunii istorice. Punctul acesta este de sigur pentru învățător foarte instructiv. Astăzi lumea pedagogică scie să aplice diferite metode și la propunerea istoriei.

Astfel unii vor să propună materialul istoriei după metoda biografic eschisiv; alții contrari ai acelora susțin a fi corectă propunerea pragmatică a istoriei; pe când eară alții — al treilea grup de pedagogi, — susțin ca istoria să se propună numai așa în mod centralistic în anumite chronografii.

Acestea sunt cele trei direcțiuni principale, pentru predarea istoriei în scoalele populare.

Luând în considerare avantajile și defectele acestor metode apoi metoda chronografic întretesut, intercalat așa dîcînd, prin cel biografic numit al caracterelor, — este cel mai ușor metod de aplicat la instrucțiunea istoriei în scoalele populare. Acesta, credem noi, a fi cel mai nimerit metod pentru predarea studiului istoriei în scoalele elementare. Causa este, că acest metod cere, ca totdeauna să se ia numai câte o anumită epocă, după aceea să se intueze. Eară în ceea ce privește alte epoce, pe acestea numai într'atât le atinge, întru cât aparțin ele ca cauze sau efecte necesare la epoca respectivă.

Acest mod de tractare are foarte multe părți bune. El începe cu timpurile și caracterele patriarcale, prin urmare cu astfel de referințe din viața omenească, cari sunt foarte simple și cari fac, ca începutul istoriei să fie prezentat copilului în nise tablouri familiare foarte atrăgătoare. Pe lângă aceea, că desvoaltă și cultivă intelectul copilului în grad mare, mai oferă și avantajul, că învățătorul conform capacității școlarului se poate și restrânge asupra celor mai necesare enarațiuni sau din contră se poate estinde la istorisiri mai speciale.

Mai departe cu ajutoriul acestui metod se poate dovedi cu mare înlesnire legătura timpurilor vechi

cu ale celor nouă, precum și originea stărilor culturale și sociale ale epocelor mai nouă din situațiunile morali, culturali și sociali ale perioadelor anterioare, mergînd cu vechimea până aproape de timpurile pre-istorice. Evenimentele anticității, ale elevului mediu și ale celui nou, poreclit modern, legate în șir logic prin acest metod de procedere vor rămâne pururea nesterse din memoria copilului.

Ce se ține de împărțirea materialului istoric chronologic pentru fie care an școlastic, e mai nimerit ca unui an școlar să-i vină un ce întreg, eară nu singuratece fragmente.

După cum se desvoaltă vieața spirituală a școlariului, și după cum se amplifică orizontul cunoscintelor elevilor ast-fel să se amplifice și învățămîntul istoric în mod gradat și pe nesimțite, fără ca prin aceasta elevul să se simtă prea îngreuiat. Materialul propus, nu i-se pare a fi un ce nou înaintea lui, ci numai o repetițiune, carea din ce în ce se amplifică și întregesce tot mai mult.

În anul prim d. e. se ocupă de persoane singuratece de o deosebită importanță, ceea ce va descepta interes în elev.

În modul acesta istoria se apropie foarte tare de începător, că el încă nu e deprins cu abstracțiunile. Astfel inima lui crudă dar receptivă, va simți îndată o atragere cătră istorisiri cătră studiul istoric. La acest grad procederea este biografică. În anii următori istoria, carea până aci a fost aproape esclusiv istoria domnitorilor, devine amplificată ca adevărată istorie, fără ca ea să se peardă în unele detaiuri.

(Va urma.)

Posta redacțiunii.

Dlor G. B. în B. și V. D. în S. manuscriptele trimise le am primit, Ve mulțămim.

Loterie.

Sâmbătă în 6 August 1887.

Viena:	60	27	39	40	69
Timișoara:	14	87	77	78	55

Nr. 401. [1629] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci dela scoalele confesionale gr. or. din comunele mai jos însemnate ale protopresbiteratului Seliștei, se escrie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare.

1. Alămor, cu salariu anual de 150 fl.

2. Seliște, cu salariu anual de 400 fl., ce se va solvi în rate lunari anticipative. Tot pentru acest salariu alesul învățătoriu va fi obligat a ține și un despătământ la școala de repetiție.

3. Tilișca, cu salariu anual de 300 fl., cuartir gratuit și lemnele trebuincioase pentru încălțit. Alesul învățătoriu va fi obligat a ține Dumineca și sêrbătoarea o strană în biserică și un despătământ la școala de repetiție.

Cererile concursuali, instruite conform legilor în vigoare, sunt a se așterne sub-semnatului oficiu protopresbiteral până la terminul sus-indicat.

Seliște, 13 Iuliu, 1887.

În conțelegere cu comitetele parochiale concernente.

Oficiul protopresbiteral greco-oriental al Seliștei.

Dr. Nicolau Maier,

protopresbiter.

Nr. 18 com. par. [1626] 3—3

CONCURS.

Fiind vacante 3 posturi de învățători la școala capitală gr. or. din opidiul Reșinari, protopresbiteratul Sibiiului, pentru întregirea lor, se escrie concurs, cu terminul de 30 de zile dela prima publicare.

Salariul pentru fie-care din acestea posturi este: 350 fl v. a. și 60 fl v. a. relut pentru cuartir și lemne, carele se va solvi în rate lunari decursive. Ceice vor reflecta la acestea posturi, vor avea: să cânte și la strană în duminicile și sêrbătorile de peste an, să instrueze în școala de repetițiune, și unul dintre dênșii va fi încredințat cu conducerea grădinei școlare, pentru

carea va folosi jumătate din venitul aceleia.

Reșinari, 29 Iunie, 1887.

Comitetul parochial

Iosif Goga,

paroch și președ. comitetului.

În conțelegere cu mine.

Sibiiu, 3 Iuliu, 1887.

Simeon Popescu,

protopresbiter.

Nr. 152. [1630] 2—3

CONCURS.

Se publică pentru ocuparea postului învățătoresc la școala confesională greco-orientală din Erdő-Szent-György.

Emoluminte: 150 fl., una sută cincideci floreni val. austr., plătiți în rate lunare; casă și grădină.

Cei ce doresc a concura sunt poștiți în termin de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român,” una a se infățisa în fața locului, spre a face cunoscință cu poporul, ear alta a-și așterne concursul seu, provêdut cu documentele poftite, oficiului protopresbiteral greco-oriental în Mureș-Oșorheiu.

Dat din împreună înțelesul comitetului parochial respectiv.

Mureș Oșorheiu, 12 Iuliu, 1887.

Parteniu Trombițaș de Bethlen,

protopresbiter.

Nr. 375—381 [1631] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela scoalele confesionale gr. or. din mai jos însemnatele comune ale protopresbiteratului Treiscaunelor, se escrie concurs cu termin până la 15 August a. c. st. v.

1. Brețcu, post de al doilea învățător, cu salariu unual de 200 fl. cuartir liber și lemnele de foc trebuincioase.

2. Poiana-Sărată, post de al doilea învățător, cu salariu anual de 240 fl. și cuartir liber.

3. Chezdi-Mărtănuș, postul învățătoresc împreunat cu cantorat,

cu salariu anual de 150 fl. 50 cr. și anume: 96 fl. 50 cr. prin repartiție dela familii, 4 fl. din folosirea unei grădini și a 3-a parte din venitele stolare, computeate în 50 fl.; osebit de aceasta 10 fl. pentru lemne și cuartir liber.

4. Cernațul-inferior, postul învățătoresc împreunat cu cantorat, salariu anual de 147 fl. 10 cr. prin repartiție dela popor în bani și naturalii, cuartir liber și lemnele de foc trebuincioase.

5. Teliu, postul învățătoresc împreunat cu cantorat, salariu 250 fl. și anume: 130 fl. solvinđi în 2 rate din partea comitetului parochial, 40 fl. în naturalii, 14 fl. din esarëndarea unui agru, venitul cantoral computat în 66 fl. și cuartir liber în edificiul frumos al școalei.

6. Vama-Buzău, post de cantor-învățător cu salariu anual de 200 fl. și anume: 165 fl. prin repartiție dela popor, a treia parte din venitele stolare computeate în 35 fl. și cuartir liber în edificiul școalei.

7. Arini, cu salariu anual de 120 fl. cuartir liber și lemne.

Doritorii de a competi la vreuna din aceste stațiuni învățătoresci și vor așterne petițiunile instruite conform legilor în vigoare la subscrisul în termin deschis, avênd reflectanții la posturile de sub 3, 4, 5 și 6 a se presenta în vr'o duminică sau sêrbătoare în biserică, spre a și arêta desțeritatea în cântări și tipic.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Treiscaunelor.

Sepși-Sân-Georgiu, 10 Iuliu, 1887.

Dimitrie Coltofean, protopresbiter.

Medicament

pentru

boala de fungie,

tuberculosă (oftică), astmă (respirațiune), catar cronic de plumâni etc. prin

Ecșhalațiune de gas (cu ajutoriul injectiunii rectale).

Necređutul, ideatul admirabil și nerealisabil al medicilor, se poate efeptui sigur și de tot prin mijlocul acestei metode de cură! Despre efectul medical sigur și admirabil mărturisesc următoarele espuneri alăturate în scurt, dar mai ales atestatele profesorilor de renume european, și cari se legitimează prin prescripțiile medicale prezente din și afară din țeară:

„Adeseori chiar după trei întrebunțări a ecșhalațiunii de gas cu ajutoriul injectiunii rectale pere: tusea, frigurile, scuiparea, (flegma) și mirosul greu de sudoare Greutatea corpului se sporesce pe septemână cu 1/2—1 klgam. Pațientul se vindecă și și poate ear începe activitatea obositoare a vieții.

„La astmă, după o 1/2 de oră dela întrebunțarea ecșhalațiunii de gas, i-se dă un îndem pentru respirațiune. La întrebunțarea mai departe a curei nu se mai repețesc atacurile.” Chiar și coardele vocale distrucate și plumâna pe jumătate distrucată încă se vindecă. Dintre 30 de pacienți în ultimul stadiu al tuberculozei s'au mênțuit toți de tot prin mijlocirea injectiunii de gas.

Precum în cele mai mari spitaturi din lume, astfel și în **spitalul imperial reg. comun din Viena** află aparatul ecșhalațiunii de gas cea mai mare întrebunțare. — Atestatele celor vindecați o dovedesc.

Aparatul ces. reg. a. p. al ecșhalațiunii de gas (injectiunii-rectale) este complet, cu adausul la producerea gasului, dimpreună cu instrucțiunea întrebunțării pentru medici; și pentru întrebunțarea însași a bolnavilor prin

Dr. Carl Altmann, WIEN, VII. Mariahilferstrasse Nr. 80, se poate primi pentru **8 fl. și 30 cr.** pentru pachetare, cu bani gata sau cu rambursa postală.

Cura în sine nici nu molestează și nici nu strică.

[1588] 23—50